

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

MICHAEL A. SINGER

ÎN CĂUTAREA ADEVĂRULUI

Traducere din engleză de
CORNELIA DUMITRU

CURTEA VECHÉ

Cuprins

<i>Prefața autorului</i>	7
Capitolul 1	
Pregătirea pentru căutare	9
Scop	9
Metodologie	15
Capitolul 2	
Căutarea bazată pe psihologie	19
Relația omului cu propriul corp — sinele animalic ...	19
Relația omului cu mintea și emoțiile sale — sinele psihic	29
Adevărata natură a omului — sinele spiritual	59
Capitolul 3	
Căutarea bazată pe fizică	66
Fizica din spatele lumii materiale	66
Fizica planului astral	72
Fizica planului mintal	80

Capitolul 4

Explorarea minții conștiente, subconștiente și supraconștiente	91
Cum controlează omul fluxul energetic intern	91
Somnul și mintea subconștientă	95
Relația dintre conștiință și energie	101
Visele	108
Mintea supraconștientă	117
Surse de energie accesibile omului	123

Capitolul 5

Somnul, starea yoghină <i>Samadhi</i> și moartea	128
--	-----

Capitolul 6

Căutarea bazată pe învățăturile religioase	143
--	-----

Capitolul 7

Aplicarea rezultatelor	172
------------------------------	-----

<i>Bibliografie</i>	193
---------------------------	-----

<i>Lista ilustrațiilor</i>	195
----------------------------------	-----

<i>Mulțumiri</i>	196
------------------------	-----

<i>Indice</i>	197
---------------------	-----

CAPITOLUL 1

Pregătirea pentru căutare

Scop

Căutarea Adevărului. Din adâncul ființei omului izvorăște năzuința de a ști „DE CE?” Putem să ne cufundăm în muncă, să ne înecăm în alcool și droguri, să evadăm în sporturi, filme și vacanțe, însă periodic apare un moment de solitudine când întrebările ies la suprafață: „DE CE? Oare ce rost au toate? Ce se întâmplă, de fapt, pe Pământ, planeta aceasta care se învârte prin spațiul nemărginit?” Astfel de întrebări au generat scrieri atât de numeroase, încât mulți au ajuns să considere materia numită „filozofie” ca pe un fel de joc intelectual, ca pe o colecție imensă de teorii insuportabile. O persoană cu o cultură medie se simte prea departe de filozofia academică pentru a o putea pricepe — și adeseori se convinge că e cu neputință de răspuns la aceste întrebări. În consecință, fie se încrede orbește într-o anumită filozofie, fie încearcă să țină piept vieții fără nicio filozofie coerentă. Dar oare nu există un Adevăr — un Adevăr susținut de tot ce vedem în viața de toate zilele și, deopotrivă, de cercetarea științifică? Poate ne facem timp să cumpănim împreună la această întrebare.

Respect pentru oameni și cărți

Dar mai întâi, pentru a ne aduce gândurile la unison, astfel încât să pornim cu toții în călătorie din același punct, să ne imaginăm că suntem în Grecia antică. Ne aflăm în zilele genialilor filozofi — Aristotel, Platon, Socrate. Ne putem închipui că, pe acest tărâm filozofic de basm, toți stau cu mâinile-n sân pe culmile munților, pe țărmul mărilor sau pe pajiștile înverzite, observând toate activitățile zilnice din natură. Și că sunt fermecați de complexitatea, frumusețea și echilibrul ei desăvârșit, cugetând fără încetare la întrebarea „DE CE?“ Pe deasupra, de-abia dacă poți dormi noaptea. Când privești cerul înstelat, simți micimea, vădita neînsemnătate a întregii planete Pământ, ca să nu mai pomenim despre a ta însuși. „Ce facem aici? Care e scopul din spatele tuturor acestor lucruri?“ Asemenea întrebări, cercetate serios, pot deveni literalmente dure-roase în adâncurile unei ființe omenești.

La un moment dat, Aristotel își ridică dintr-odată brațele spre cer, în semn de exasperare, și începe să-i convoace pe toți gânditorii într-un anume loc de întrunire. Apoi își dezvăluie „planul“: un efort general de cooperare. „Dacă stăm degeaba și chibzuim de unii singuri la Întrebare, n-ajungem nicăieri“, spune Aristotel. „Trebuie să găsim altă metodă de a continua căutarea. Singura noastră soluție, singurul lucru care are o noimă, e să lucrăm cu ce avem deja. Hai să începem să studiem lucrurile pe care le știm și să le analizăm până în cel mai mărunț detaliu — poate că așa vom obține câteva indicii despre ce se întâmplă. Cu siguranță, va fi nevoie de multă muncă și probabil că ne va lua foarte mult timp, dar poate că astfel vom aduce o contribuție la viitorul omenirii. Poate că, peste mii și mii de ani, va veni ziua când omul va fi descoperit suficiente lucruri pentru a răspunde la Întrebare.“ Așa că i-a

Respect pentru oameni și cărți

încredințat fiecăruia câte o sarcină: unul urma să studieze pietrele, altul, animalele. Cineva trebuia să studieze mai departe stelele, altcineva să examineze vremea.

În cele din urmă, din aceste sarcini s-au ivit diversele domenii ale studiului organizat pe care astăzi îl numim „știință modernă“. Restul e istorie. De-a lungul timpului, am dezvoltat din ce în ce mai multe ramuri de studiu, iar fiecare ramură a devenit din ce în ce mai specializată. Fiecare și-a elaborat propriul „limbaj profesional“, astfel încât acum avem o mulțime de cunoștințe despre nenumărate lucruri, doar că nimeni nu le poate comunica celorlalți. Ne-am pierdut atât de mult în „căutare“, încât am uitat aproape complet „motivul căutării“. Pe măsură ce am descoperit aspecte tot mai numeroase despre vreme, despre electricitate sau despre chimie, am întrebuițat aceste descoperiri pentru a ne face viața mai plăcută, pentru a ne ajuta în atingerea țelurilor noastre pământești. Desigur, nu-i nimic rău în aceste „beneficii marginale“, dar cum rămâne cu Întrebarea? Care știință și-a stabilit ca obiectiv principal integrarea tuturor cunoștințelor acumulate? Această afirmație ar putea frapa, părând prezumțioasă, dar probabil — zic „probabil“ — am descoperit deja suficiente lucruri. Dacă am fi încercat să le punem laolaltă, poate că am fi izbutit să găsim dovezi hotărâtoare care arată spre Adevăr... Motiv... Răspuns. De fapt, chiar pe baza acestei supoziții a fost scris textul de aici. Și *fiecare* dintre noi a fost ales pentru „a pune totul laolaltă“.

Înainte de a porni în această călătorie fantastică pe toată întinderea cunoașterii omenești, trebuie să mai precizăm ceva: temelia pe care se ridică toate informațiile științifice a fost zidită prin „metoda externă de cercetare“. Contribuția

Respect pentru oameni și cărți

occidentală la cunoașterea umană se bazează în întregime pe ceea ce am numit, în fantezia noastră, „planul lui Aristotel“. Însă, în Orient, lucrurile au evoluat foarte diferit. Filozofii din India, care au chibzuit la întrebarea „DE CE?“ cu mii de ani înaintea grecilor, n-au ajuns niciodată la punctul în care să-și înalțe brațele spre cer cu lehamite. Acolo s-a întâmplat altceva. Într-o bună zi, unul dintre marii gânditori a început deodată să râdă din toată inima și să se tăvălească de bucurie, strigând: „Știu! Pe toți zeii, știu!“ Și a început să-i învețe pe ceilalți ce aflase — nu explicitând răspunsul cu ajutorul cuvintelor, ci ajutându-i pe oameni să ajungă la aceeași experiență lăuntrică la care ajunsese el, astfel încât și aceștia să simtă că pot spune: „Știu... Știu!“ Așadar, India a explorat Adevărul prin „metoda internă de cercetare“. Ca atare, India n-a avut parte, evident, de „beneficiile marginale“ ale unei vieți materiale mai ușoară, dar asta nu înseamnă că, în căutarea atotcuprinzătoare a Adevărului, nu putem folosi „cufărul de comori“ al cunoștințelor ei. De fapt, dacă există un răspuns fundamental la aceste întrebări de căpătâi, el trebuie să fie universal, incluzând *atât* gândirea occidentală, *cât* și pe cea orientală.

Prin urmare, în lucrarea de față căutăm „veriga“ care face legătura între dovezile din diversele științe occidentale și cele din feluritele credințe religioase răsăritene și apuse-ne. Iar procedeul pe care îl vom utiliza pentru îndeplinirea acestei misiuni nobile poate fi comparat cu o scară ce crează o punte ascendentă peste golul dintre un punct de plecare și o destinație. În vederea atingerii scopurilor noastre, punctul de plecare îl reprezintă poziția din care căutăm o explicație pentru om, pentru Univers și relația dintre cele două. Capătul de sus al scării se sprijină chiar pe punctul ce reprezintă destinația. Treptele cele mai solide sunt formate

Respect pentru oameni și cărți

din diversele grupuri de informații (discipline) adunate de om până acum, iar cele două laterale de susținere ale scării se compun dintr-un sistem logic. Vom încerca deci să urcăm scara pas cu pas, până când vom reuși în sfârșit să ajungem în vârf. Atunci vom vedea că tocmai acest Adevăr dezvăluit formează veriga pe care o căutăm. Dacă vom constata că vasta majoritate a cunoștințelor omului concordă cu un singur factor aflat la baza tuturor, atunci vom fi descoperit fără îndoială o importantă trăsătură comună a unor domenii aparent nelegate între ele.

Este esențial să mai subliniem ceva înainte de a ne începe ascensiunea. Dat fiind că avem de-a face cu o lucrare scrisă — și, prin urmare, imposibil de ajustat în funcție de părerea fiecărei persoane în parte —, trebuie să folosim cu toții aceeași scară. Însă, ca indivizi, e adevărat și faptul că fiecare pornește din alt loc. Din acest motiv, unora li se va părea că anumite trepte sunt prea apropiate, iar altele prea depărtate. Tot astfel, unele trepte pot părea prea grosolane sau nefinisate în raport cu preferințele proprii. Altele pot părea prea șubrede pentru a ne susține greutatea în timpul urcușului. De bună seamă, fiecare dintre noi va avea impresii diferite față de diferitele părți ale scării. Dar, oricum ar fi, important e să ne amintim că este numai o scară... o scară care încearcă să ne ducă la Adevăr. Nu trebuie confundată sub nicio formă cu Adevărul însuși. Evident, dacă ne oprim din urcuș fiindcă treptele par a fi prea depărtate, nu vom ajunge niciodată la capăt. Și dacă de fiecare dată când simțim că o treaptă începe să cedeze un pic o lovim cu piciorul, până ce reușim să o rupem, iarăși nu vom ajunge la destinație. *Însă*, în cazul în care suntem îndeajuns de hotărâți, vom găsi, prin strădania noastră, o modalitate de a atinge treapta următoare, chiar dacă la prima

Respect pentru oameni și cărți

vedere pâruse a fi prea departe. Iar dacă dorim realmente să căutăm Adevărul, nu să găsim toate micile imperfecțiuni ale scării, vom descoperi o cale de a întări acele trepte care încep să cedeze sub greutatea noastră. Deoarece, odată ajunși în vârf, ne putem debarasa de scară; odată ce fiecare dintre noi obține un indiciu despre Adevăr, scara nu-și mai are rostul — o putem arunca. Iar dacă dorim, putem construi una nouă-nouă, mai bună, pentru că vechea scară își va fi îndeplinit scopul de a-i duce pe cât mai mulți dintre noi sus, pentru a vedea ce se află acolo.

Acest concept intră în contradicție radicală cu mare parte din literatura academică scrisă până astăzi. Iar asta deoarece în cazul unei idei pornite din intelect și duse până la concluzia logică tot cu ajutorul intelectului, dacă logica dă greș, întreaga concluzie se destramă. Concluzia există doar ca ultimă treaptă, cea mai de sus, a scării — și, evident, nu are sens ori susținere fără un schelet robust. Nu este cazul lucrării de față. Treapta de sus a scării noastre se sprijină pe un Adevăr deja existent. *Și este un Adevăr care poate fi perceput direct, indiferent de mijloacele pe care le întrebuițăm pentru a ajunge la țintă.* În plus, scara noastră nu e una rulantă; prin urmare, cititorul trebuie să depună eforturi și să-și folosească propriile cunoștințe pentru a o urca. În capodopera sa *Profetul*, Kahlil Gibran exprimă foarte sugestiv acest aspect:

Atunci un dascăl îl rugă: „Vorbește-ne despre Învățătură.“

Și el începu:

„Niciun om nu poate să vă descopere nimic, afară numai de ceea ce zace, pe jumătate adormit, în zorii conștiinței voastre.

Învățătorul, care pășește în umbra templului printre discipoli, nu dăruiește acestora din înțelepciunea-i, cât mai degrabă din dragostea și credința sa.

Respect pentru oameni și cărți

Dacă este cu adevărat învățat, el nu-i îndeamnă să intre în casa înțelepciunii sale, ci mai degrabă-i aduce pe fiecare în parte în pragul propriei sale înțelepciuni.

Astronomul vă poate vorbi de înțelegerea sa asupra spațiului, dar nu va putea să vă dea înțelegerea care-i numai a sa.

Muzicianul poate cânta pentru voi o piesă cu ritmul care există pretutindeni în spațiu, dar nu vă poate da auzul cuprinzător de ritmuri și nici vocea care să-i fie ecou.

Iar cel priceput în știința cifrelor vă poate vorbi despre domeniul măsurii și greutateii, dar nu vă poate conduce acolo.

Fiindcă viziunea unui om nu poate împrumuta aripile altui semen al său.

Și, precum fiecare dintre voi stă singur în conștiința Creatorului, la fel, fiecare dintre voi trebuie să rămână singur în conștiința sa despre Creator și în cunoașterea celor pământești.¹

Metodologie

Așadar, sarcina care ni se așterne dinainte este să corelăm bogatele cunoștințe acumulate de omenire și să le reconciliem, astfel încât să arunce lumină asupra singurei chestiuni realmente semnificative pentru cercetare — Adevărul din spatele existenței noastre pe Pământ. Cu toate că sarcina e evident dificilă, merită osteneala să petrecem puțin timp discutând despre instrumentele cercetării, precum și despre metodologia generală ce trebuie urmată.

Înainte de toate, să remarcăm că dispunem de două surse de informație distincte. Prima, și cea folosită îndeobște în

1. Kahlil Gibran, *Profetul*, prefață și traducere de Radu Cârnelci, Editura Orion, București, 1991, pp. 48–49. (N. trad.)

investigațiile academice formale, este colecția de cunoștințe pe care ne-a lăsat-o marii gânditori din toate epocile. Bibliotecile noastre abundă în dovezi privind nobila încercare a omului de a înțelege lumea din jurul și dinăuntru său. Această sursă de cunoștințe consemnate de mult constituie un depozit major de informații, pe care suntem liberi să le utilizăm. Însă mai există o sursă de date, adesea neglijată: informațiile culese intuitiv, adunate de fiecare dintre noi pe parcursul vieții de zi cu zi. Lucrurile numite adesea „de bun-simț“ răzbec arareori până în manualele universitare, tocmai fiindcă toată lumea le percepe atât de lesne. Însă, datorită naturii vaste, atotcuprinzătoare a întrebării la care încercăm să răspundem aici, aceste aspecte absolut evidente ale vieții noastre cotidiene reprezintă o sursă neprețuită de date. Singura problemă este cum să folosim această sursă astfel încât să avem certitudinea rezonabilă a temeiniciei premiselor folosite. Vom vedea că, grație perspectivei din care abordăm analiza, problema cauzată de percepția subiectivă pe care o au diferite persoane despre lumea înconjurătoare poate fi evitată, dat fiind că ne ocupăm cu generalități, încât oricare dintre noi se va putea raporta direct la fiecare pas al analizei.

Motivul pentru care această a doua sursă de informație se dovedește atât de utilă pentru obiectivele noastre specifice este că *vom desfășura întreaga analiză a căutării Adevărului bazându-ne pe construirea unui model al omului și al relației lui cu Universul*. Cum nu avem altă opțiune decât să ne dirijăm investigația din perspectivă limitată a omenirii de pe planeta Pământ, vom socoti această perspectivă ca fiind cadrul de bază, iar în interiorul lui vom corela comorile cunoașterii umane. Căci întrebarea: „Cine sunt și în ce raport mă aflu cu Universul?“

este una la care ne putem raporta cu toții și al cărei răspuns necesită (cel puțin) informații din fiecare știință structurată până acum. Vom folosi aceste informații pentru a construi un model formal de om, bazat pe dovezile colectate din cele mai repute surse ale literaturii academice, dar și din cunoștințele noastre intuitive despre ce înseamnă a fi membru al familiei umane. Și tocmai aici găsim explicația motivului pentru care sursa de informații intuitive, de bun-simț, este atât de pertinentă și ușor de acceptat în vederea scopurilor noastre: deoarece în construirea unui model de om nu putem găsi o sursă de date mai de încredere decât omul însuși. Nu trebuie să deschidem o carte pentru a afla ce este un om; noi înșine *suntem* oameni și suntem pe deplin conștienți de asta. Prin urmare, îndrumați de o tehnică adecvată pentru extragerea informației, ar trebui să izbutim să săpăm în adâncul propriei ființe și să dăm la iveală un model de om complet și semnificativ. Mai mult, odată ce vom fi construit un asemenea model pe baza premiselor noastre intuitive universal acceptate, vom putea obține un sprijin suplimentar pentru modelul nostru comparându-l cu ideile înfățișate de marii savanți și gânditori în scrierile lor academice. Bineînțeles, vor exista momente — îndeosebi atunci când vom încerca să construim un model al relației omului cu Universul exterior — în care va trebui să ne bazuim doar pe „cunoștințele de manual“. Însă vom face tot posibilul ca analiza să rămână cât mai simplă cu putință. În ciuda incursiunilor periodice în fizică, chimie, parapsihologie și în alte domenii, orice cititor poate urmări analiza.

În sfârșit, să mai observăm că, dacă îl construim corespunzător, modelul nostru de om poate fi aplicat în multe investigații academice, nu doar în cea tratată în lucrarea de

Respect pentru oameni și cărți

față. La urma urmei, ideea unui model de om veridic teoretic reprezintă o componentă constitutivă indispensabilă pentru toate științele. De exemplu, în științele „exacte“, ca biologia și fizica, descoperim rapid că, pe măsură ce încercăm să ne apropiem de obiectul cercetării, însăși prezența cercetătorului pare să altereze rezultatele experimentelor desfășurate. Singura cale de a depăși această problemă delicată e să înțelegem mai bine ce anume este omul și, în consecință, să putem încorpora aceste descoperiri în sfera formală a experimentelor. Însă nevoia unui asemenea model de om, realist și teoretic aplicabil, se face și mai simțită în științele sociale. Prin însăși natura lor, științe ca economia, sociologia, psihologia și antropologia trebuie să-și bazeze mare parte din cunoaștere pe construirea de modele teoretice, dat fiind că experimentele de laborator în condiții controlate sunt, în general, greu de realizat, dacă nu de-a dreptul imposibile. Iar la baza fiecărui model economic și sociologic găsim necesitatea formulării unor ipoteze foarte importante despre natura omului și despre comportamentul lui probabil. Din nefericire, oricine a studiat științele sociale respective știe prea bine că ideea unui model teoretic, veridic și relativ complet de om e neglijată aproape total. Prin urmare, dacă dedicăm timp și energie pentru a fi suficient de formali în construirea unui model al omului și al relației sale cu Universul, poate că vom izbuti nu doar să ne inspirăm din „cercetarea de manual“ în căutarea Adevărului, ci și să aducem o contribuție reală în acest domeniu. De altfel, ultimul capitol al lucrării va fi dedicat demonstrării aplicabilității modelului de om pe care îl vom construi în paginile ce urmează imediat. Dar ajunge cu preliminariile! E vremea să pornim în misiunea care ne-a adus laolaltă. Hai să începem Căutarea!